

Time: 2 <sup>1</sup>/<sub>2</sub> hrs.

Marks: 75

- Note: 1. All the questions are compulsory.  
2. Figures to the right indicate full marks.

**Q.1 Answer any TWO:**

(15)

- Circular flow of national income in two-sector economy.
- Phases of trade cycles.
- Calculate the value of multiplier when  $MPC=0.7$  and  $3/2$ .

**Q.2 Answer any TWO:**

(15)

- Constituents of money supply.
- Factors determining transaction velocity of circulation of money.
- Motives of demand for money.

**Q.3 Answer any TWO:**

(15)

- Types of inflation.
- Effects of inflation.
- Monetary measures to control inflation.

**Q.4 Answer any TWO:**

(15)

- Assets and liabilities of commercial banks.
- Objectives of fiscal policy.
- Derivation of LM curve.

**Q.5[A] State whether following statement are TRUE or FALSE and give reasons (Any Four)**

(08)

- Aggregate demand in two sector economy comprises of  $C+I+G$ .
- Households are owners of factors of production.
- Speculative demand for money is interest elastic.
- Gold held by central government is not included in money supply.
- Increase in wages causes inflation.
- Share capital is liability of commercial banks.
- IS curve is upward sloping.
- Full employment is an objective of monetary policy.



## Q.5[B] Fill in the blanks: (Any Seven)

(07) 1.

\_\_\_\_\_ is a leakage in two-sector circular flow of income.

- A. Investment      B. Savings      C. Taxes

2. \_\_\_\_\_ is a period of low economic activity.

- A. Prosperity      B. Recession      C. Depreciation

3. \_\_\_\_\_ converts savings into investment.

- A. Government      B. Financial market      C. Firms

4. Modern approach of money supply is also called \_\_\_\_\_.

- A. Narrow money      B. Broad money      C. Bank money

5. At very low rate of interest liquidity preference curve becomes \_\_\_\_\_.

- A. Perfectly elastic      B. Perfectly inelastic      C. Relatively elastic

6. \_\_\_\_\_ is base of money supply.

- A. Cash Reserve Ratio      B. Repo      C. High powered money

7. Income of farmer during inflation \_\_\_\_\_.

- A. Increases      B. Decreases      C. Remains constant

8. During inflation real income \_\_\_\_\_.

- A. Increases      B. Decreases      C. Remains constant

9. Dearness Allowance is compensation for \_\_\_\_\_.

- A. Price      B. Investment      C. Inflation

10. Deposits are \_\_\_\_\_ of commercial banks.

- A. Assets      B. Liabilities      C. Profit

11. Interest on deposits is \_\_\_\_\_ of banks.

- A. Investment      B. Expenditure      C. Income

12. \_\_\_\_\_ is an instrument of fiscal policy.

- A. Statutory Reserve Ratio      B. Cash Reserve Ratio      C. Taxation



वेळ: २ १/२ तास

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ कोणतेही दोन लिहा:

(१५)

अ. राष्ट्रीय उत्पन्नाचा दोन-क्षेत्रीय चक्राकार प्रवाह.

ब. व्यापार चक्राच्या अवस्था.

क. गुणकाचे मूल्य शोधा जेव्हा सीमांत उपभोग प्रवृत्ती = ०. ७ आणि ३/२.

प्र.२ कोणतेही दोन लिहा:

(१५)

अ. पैशाच्या पुरवठ्याचे अंतर्भूत घटक.

ब. पैशाचा व्यवहार भ्रमणवेग ठरविणारे घटक.

क. पैशाच्या मागणीचे हेतू.

प्र.३ कोणतेही दोन लिहा:

(१५)

अ. भाववाढीचे प्रकार.

ब. भाववाढीचे परिणाम.

क. भाववाढ नियंत्रणाच्या मौद्रिक उपाययोजना.

प्र.४ कोणतेही दोन लिहा:

(१५)

अ. व्यापारी बँकांच्या मालमत्ता व देयता.

ब. वित्तीय धोरणांची उद्दिष्ट्ये.

क. वक्र कसा काढतात.

प्र.५ [अ] खालील विधान चूक की बरोबर आहेत हे सांगा आणि त्याची कारणे द्या. (कोणतेही चार)

(०८)

१. दोन क्षेत्रीय अर्थव्यवस्थेत समग्र मागणी  $C + I + G$  अशी असते.

२. कुटुंबसंस्थाकडे उत्पादन घटकांची मालकी असते.

३. सटटेबाजी हेतूची पैशाची मागणी व्याजदर लवचिक असते.

४. केंद्र सरकार कडील सोन्याचा पैशाच्या पुरवठ्यात समावेश होत नाही.

५. वेतन वाढीमुळे भाववाढ घडून येते.

६. भागभांडवल व्यापारी बँकेची देयता असते.

७. IS वक्र वरच्या दिशेने जातो.

८. संपूर्ण रोजगार मौद्रिक धोरणाचा एक उद्दिष्ट्य आहे.



प्र.५ [ब] रिक्त जागा भरा: (कोणतेही सात)

१. \_\_\_\_\_ हि दोन क्षेत्रीय चक्राकार प्रवातील गळती आहे.  
 अ. गुंतवणूक                      ब. बचत                      क. कर
२. \_\_\_\_\_ हा मंद आर्थिक घडामोडींचा काळ आहे.  
 अ. समृद्धी                      ब. घसरण                      क. मंदी
३. \_\_\_\_\_ हे बचतीचे गुंतवणुकीत रूपांतरण करते.  
 अ. सरकार                      ब. वित्त बाजार                      क. उत्पादन संस्था
४. पैशाच्या पूरवठाच्या आधुनिक दृष्टीकोनाला \_\_\_\_\_ सुद्धा म्हणतात.  
 अ संकुचित पैसा                      ब व्यापक पैसा                      क बँक पैसा
५. अत्यंत कमी व्याजदराला रोखता प्राधान्य वक्र \_\_\_\_\_ होतो.  
 अ पूर्ण लवचिक                      ब पूर्ण अलवचिक                      क जास्त लवचिक
६. \_\_\_\_\_ हा पैशाचा पूरवठाचा आधार आहे.  
 अ रोख राखीव प्रमाण                      ब रिपो                      क उच्च शक्ती पैसा
७. शेतकर्याचे उत्पन्न भाववाढीच्या काळात \_\_\_\_\_.  
 अ वाढते                      ब कमी होते                      क स्थिर राहते
८. भाववाढी मध्ये वास्तव उत्पन्न \_\_\_\_\_.  
 अ. वाढते                      ब. कमी होते                      क. स्थिर राहते
९. महागाई भत्ता हा \_\_\_\_\_ साठी मोबदला असतो.  
 अ. किंमत                      ब. गुंतवणूक                      क. भाववाढ
१०. ठेवी व्यापारी बँकेची \_\_\_\_\_ होय.  
 अ. मालमत्ता                      ब. देयता                      क. नफा
११. बचतीवरील व्याज हा बँकेचा \_\_\_\_\_ असतो.  
 अ. गुंतवणूक                      ब. खर्च                      क. उत्पन्न
१२. \_\_\_\_\_ हे वित्तीय धोरणाचे साधन आहे.  
 अ. वैधानिक रोखता दर                      ब. रोख राखीव दर                      क. कर